

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA im. St. Staszica w Krakowie

Olimpiada o „Diamentowy Indeks AGH”

etap III

zadania z chemii

UWAGA: za każde poprawnie rozwiązane zadanie uczestnik może uzyskać maksymalnie 20 punktów.

1. 5,000 g pewnego minerału, będącego solą zawierającą nieznaną jednowartościową pierwiastek X, magnez, chlor i 38,86% wody, całkowicie rozpuszczono w 50,00 g wody, a gęstość otrzymanego roztworu wyniosła $1,100 \text{ g}\cdot\text{cm}^{-3}$. Analiza wykazała, że stężenie magnezu w tym roztworze wynosi $0,3598 \text{ mol}\cdot\text{dm}^{-3}$. Z 10 cm^3 tak otrzymanego roztworu, zadanego nadmiarem roztworu AgNO_3 , uzyskano 1,548 g AgCl . Zidentyfikuj pierwiastek X i podaj najprostszy wzór minerału, wiedząc, że stosunek molowy X:Mg = 1:1.
2. Do 100 g 20% roztworu HCl wprowadzono 25 g sproszkowanego stopu cynku i miedzi. Po zakończeniu reakcji gęstość otrzymanego roztworu nad pozostałym osadem wyniosła $1,08 \text{ g}\cdot\text{cm}^{-3}$, zaś stężenie jonów wodorowych równało się $0,118 \text{ mol}\cdot\text{dm}^{-3}$. Jaki był skład procentowy stopu?
3. Do elektrolizerów I i II, posiadających platynowe elektrody, wprowadzono odpowiednio 1 dm^3 0,200 molowego H_2SO_4 o gęstości $\rho = 1,01 \text{ g}\cdot\text{cm}^{-3}$ i 1 dm^3 2,00 molowego roztworu CuSO_4 . Elektrolizery połączono szeregowo i prowadzono elektrolizę przez 8 godzin. Stwierdzono, że masa katody w drugim elektrolizerze wzrosła o 80,0 g. O ile zmieniło się stężenie procentowe H_2SO_4 w wyniku przeprowadzonej elektrolizy?
4. 1000 cm^3 (warunki normalne) mieszaniny gazów, wydzielających się na anodzie w trakcie elektrolizy wodnego roztworu soli wapniowej pewnego nasyconego alifatycznego kwasu jednokarboksyłowego, przepuszczono przez 200 cm^3 0,5 molowego roztworu $\text{Ca}(\text{OH})_2$. Wytrącony biały osad odsączono, przemyto, wysuszono i zważono, a jego masa wyniosła 2,056 g. Gdy taką samą objętość tej mieszaniny gazów poddano spalaniu, to uzyskano 0,9241 g wody. Podaj wzór chemiczny elektrolizowanej soli. Jaki jest skład chemiczny mieszaniny gazów? Oblicz skład tej mieszaniny gazów w procentach objętościowych.
5. Iloczyn rozpuszczalności AgCl w temp. 20°C wynosi $9,30\cdot 10^{-10}$. Do 100 cm^3 0,0500 molowego roztworu HCl dodano $2,00 \text{ cm}^3$ 0,200 molowego roztworu AgNO_3 . Jakie jest stężenie jonów srebra w otrzymanym roztworze, jeżeli przyjąć, że jego objętość wynosi 102 cm^3 ? Jak zmieniłyby się wyniki zadania, gdyby roztwór HCl zamienić na roztwór NaCl o takiej samej objętości i takim samym stężeniu?

Wybrane masy atomowe (u) i stałe fizyczne:

H – 1,00   C – 12,0   O – 16,0   N – 14,0   F – 19,0   Na – 23,0   Mg – 24,3   Al – 27,0
S – 32,1   Cl – 35,5   K – 39,1   Ca – 40,1   Cr – 52,0   Fe – 55,8   Zn – 65,4   Cu – 63,5
Ag – 107,9   Ba – 137,3

stała gazowa $R = 8,31 \text{ J}\cdot\text{mol}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$ stała Faradaya $F = 96\,500 \text{ C}$
objętość molowa gazu w warunkach normalnych $V_m = 22,4 \text{ dm}^3$